

IKSZT, KÖZSÉGI KÖNYVTÁR
RUZSA, TÖMÖRKÉNY TÉR 1.

BESZÁMOLÓ A KÖZSÉGI KÖNYVTÁR 2023-AS ÉVI MUNKÁJÁRÓL

KÉSZÍTETTE: CSÁSZÁR ÁGOTA - KÖNYVTÁROS

1. JOGSZABÁLYI HÁTTÉR / SZOLGÁLTATÁSOK

Ruzsa Község Önkormányzata könyvtára általános gyűjtőkörű, nyilvános könyvtár. Fenntartásáról az Önkormányzat gondoskodik, szakmai tevékenységét az alábbi jogszabályokat szem előtt tartva végzi:

- 1) Az 1997. évi CXL törvény a kulturális javak védelméről és a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről,
  - a) 65.§ (2).: A települési könyvtár az 55.§ (1) bekezdésében foglaltakon túl mindenki számára biztosítja a szabad, korlátlan hozzáférést a dokumentumokhoz, információkhoz, valamint segítséget nyújt a szabadidő hasznos eltöltéséhez,
- 2) Ruzsa Község Önkormányzata Képviselő-testülete 20/2013. (VI.27.) sz. közművelődési rendelete.

Ruzsa Község Önkormányzatának könyvtára a település nyilvános könyvtáraként arra törekszik, hogy dokumentumain, szolgáltatásain és programjain keresztül biztosítsa a művelődéshez, tanuláshoz, szórakozáshoz szükséges széleskörű információ-hozzáférést az olvasók számára. Tájékoztat a könyvtár és a nyilvános könyvtári rendszer dokumentumairól és szolgáltatásairól, biztosítja más könyvtárak állományának és szolgáltatásainak elérését, részt vesz a könyvtárak közötti dokumentum - és információcserében, biztosítja az elektronikus könyvtári dokumentumok elérhetőségét. A könyvtárhasználókat segíti a digitális írástudás, az információs műveltség elsajátításában, az élethosszig tartó tanulás folyamatában. Kulturális -, közösségi - és egyéb könyvtári programokat szervez, valamint a ruzsai könyvtár részt vesz az intézmény kulturális életében, segítséget nyújt egyéb intézményi programok megvalósításában és képviselteti magát a falu közösségi programjain és állami ünnepségeken is egyaránt.

A könyvtár szolgáltatásai:

- kölcsönzés: könyvek, magazinok, folyóiratok, DVD-k, CD-ROM-ok, CD-k, hangoskönyvek,
- helyben használat: kézikönyvek, lexikonok,

- könyvtárközi kölcsönzés: Országos Dokumentum-ellátási Rendszeren keresztül,
- közhasznú információk szolgáltatása, tájékoztatás,
- fénymásolás, nyomtatás, szkennelés,
- internet használat,
- gyengénlátók számára kialakított állomás használata,
- születésnapújság szerkesztése,
- „Házhoz megy a könyvtár” – dokumentumok igény szerinti házhozszállítása, akár egyéb intézménnyel összefogva,
- tanév során könyvtári órák, rendhagyó foglalkozások szervezése óvodások, iskolások részére,
- nyári táborok alkalmával foglalkozások, programok szervezése /kézműves foglalkozás, játékos vetélkedő stb./,
- betérő gyermek olvasóknak igény esetén rajzolási, társasjátékozási, diafilm vetítési lehetőség.

Főbb tevékenységei közé tartozik:

- könyvtári állomány gyarapítása, nyilvántartása,
- könyvtári állomány feltárása, megőrzése, védelme,
- könyvtári szolgáltatások biztosítása mindenki számára.

A könyvtár minden évben a lakossági igényeknek megfelelő rendezvényekkel, foglalkozásokkal várja a könyvtárhasználókat, szem előtt tartva azt, hogy minden korosztály találjon az érdeklődési körének megfelelő programot.

Facebook oldalán (facebook.com/ruzsakonyvtar) rendszeresen megosztásra kerül egy - egy könyvajánló vagy érdekesség, programfelhívás. Az online játékok szintén ezen a felületen kerülnek nyilvánosságra, valamint a rendezvényeinken készült fotók is a facebook oldalról érhetőek el.

A könyvtár az olvasók és a mai kor igényeinek megfelelően fejleszti és bővíti állományát, nagy hangsúlyt fektetve a legfrissebb könyvek beszerzésére, valamint a látogatók ajánlásaira.

A fenntartó, a könyvtár szakmai önállóságának biztosításával látja el a könyvtár fenntartásával, irányításával kapcsolatos feladatokat, biztosítja a feladatok ellátásához szükséges személyi - és tárgyi feltételeket.

2. SZAKMAI TEVÉKENYSÉG

A könyvtár 2023-as évi programjait a covid már szerencsére nem érintette, helyette az energiaválság miatt kellett az önkormányzatnak néhány költséghatékony intézkedést bevezetnie. Ennek következtében a fűtési szezonban az intézmény közművelődési munkatársával egy közös irodában kellett a napi feladatokat ellátni, így nem volt szükség a könyvtár helyiségeinek fűtésére. Az olvasók természetesen ugyanúgy kölcsönözhettek, nézelődhetnek, a rendezvények a téli időszakban viszont nem a könyvtárban valósultak meg, hanem az intézmény más helyiségeiben.

Május hónaptól kezdődően kaptak a könyvtári rendezvények ismét a könyvtárban helyet.

Volt szerencsénk a **Szegedi Gazdasági Vasút** közelgő 100. évfordulója alkalmából, a Vasúttörténeti Alapítvány jóvoltából meghallgatni egy nagyon érdekes és minden részletre kiterjedő előadást a "kisvasút", - többek között a ruzsai kisvasút - múltjáról, így közvetve a településünk múltjáról is. Az érdeklődők szép emlékeket elevenítettek fel a ruzsai vonathoz kapcsolódóan. Papp János nyugdíjas vasutas előadása és képei itt-ott még könnyeket is csaltak a résztvevők szemébe. Az este folyamán Fodor Antal ruzsai lakos is felolvasta a kisvasúthoz kapcsolódó, szívet melengető versét. Búcsúzóul mindenki kapott egy könyvet is ajándékba, valamint a gazdasági vasút múltjáról, történetéről szóló könyv megvásárlására is volt lehetőség.

A tavalyi évben beszerzésre került egy japán **papírszínház keret** számos mesével. A fakeretben mozgatható nagy méretű lapok segítségével, valamint az abból eredő játékkal igazi színházi élménnyé változtatható a meseolvasás. Nyáron a **ruzsai óvodások** látogattak el a könyvtárba és ismerkedtek meg ezzel a rendhagyó meseolvasási formával "A bátor kis papagáj" történetén keresztül. Az olvasás és beszélgetés után közelebbről is felfedezhették az apróságok a könyvtárat, valamint kirakóztak, memóriajátékoztak, rajzoltak is kedvük szerint.

Nyáron minden évben több napos **gyermektábor** várja az alsó tagozatos gyerekeket az intézményben, ez alkalomból teret kapnak természetesen a könyvtári programok is. A tavalyi évben a Kultúrtábor 3. napján a könyvtárból való "szabadulás" volt a tét, amit 2 óra alatt teljesítettek is a gyerekek. Megküzdöttek számos feladattal, kódokat fejtettek meg, de végül nyílt a lakat és kattant a zár.

Ősszel az **Országos Könyvtári Napok** alkalmából a Somogyi könyvtár támogatásának köszönhetően Hajnal József - író, újságíró látogatta meg a helyi óvodásokat. Rézi királylány lesz c. mesekönyve alapján megismerkedhettek a gyerekek a méhecskék szorgos életével, megtudhatták hogyan kerül a finom méz a család asztalára, és azt is, hogy mennyire fontos vigyáznunk ezekre az aprócska kis élőlényekre. Erre az alkalomra a környező települések ovisai is ellátogattak.

Az önkormányzat 2022-ben nyújtott be pályázatot az **NKA Petőfi200** Ideiglenes Kollégiumához, ahol 500.000,- Ft támogatásban részesült az intézmény. Ennek köszönhetően tavaly október 12-én számos program valósulhatott meg Petőfi Sándorhoz kapcsolódóan. Sikerült egy Ruzsa, Öttömös, Pusztamérges településeket is érintő **Petőfi szavalóversenyt** szervezni erre a napra. A versenyre érkező diákokat, pedagógusokat, hozzátartozókat egy rögtönzött Pilvax kávéházi díszlet fogadta már az ajtóban és az erre a napra készült közel 50 db szebbnél - szebb Petőfi illusztrációs rajzok is kiállításra kerültek az intézmény előterében. Természetesen a legnagyobb öröm akkor ült ki a gyerekek arcára, amikor meglátták Petőfi Sándort - azaz a költőt megszemélyesítő Bánföldi Szilárd színművészt - . A színész korhű öltözékben, igazi pödrött bajusszal, valóban úgy beszélgetett a gyerekekkel, hogy még a felnőttek is elhiheték, hogy talán valóban a költő áll előttük.

A gyerekek a szavalóverseny előtt játékos **kvízkérdéseket** kaptak, ezek a kérdések különböző érdekességekkel szolgáltak a költő életéből /projektoros vetítés, versfelismerés stb./ és rövid videókat is láthattak Petőfihez, a János vitézhez és természetesen Bánföldi Szilárdhoz kapcsolódóan is.

A szavalóversenyt és a programot színesítette, hogy korhű jelmezeket kölcsönzött az intézmény erre a napra a Szegedi Nemzeti Színházból, így a kislányok belebújhattak egy közel 100 éves ruhába, amiben egy kicsit mindenki Szendrey Júliának érezhette magát, a fiúk pedig igazi reformkori hősnek, az 1800-as évekbeli felöltőben.

Erre a napra sikerült a **Petőfi Múzeum mozgó múzeumbuszát** is megszervezni, így egész nap megtekinthető volt a buszos kiállítás az IKSZT udvarában, ahol nem elsősorban az életrajz, sokkal inkább az alkotói attitűdöt meghatározó döntések, helyzetek, kontextus mentén ismerhették meg az érdeklődők Petőfi Sándort. A buszban felkészült múzeumpedagógusok beszéltek a gyerekeknek a költőről és különböző játékokat is ki lehetett próbálni minden látogatónak.

Természetesen tavaly is ellátogattak a könyvtárba a **helyi iskolások is**, egy pályaaorientációs nap keretein belül egy vicces kis vetítéssel sikerült bemutatni számukra a könyvtáros pálya és szakma rejtelseit, szépségeit és egyben nehézségeit, kihívásait is.

Természetesen 2023-ban is sor került **kézműves foglalkozásra**, ahol szebbnél szebb alkotásokat készítettek a gyerekek a művelődési ház Családi Napjának keretein belül és a korábbi években közkedvelt **online játék** is megvalósult a tavasz folyamán, a Költészet Napja alkalmából.

4. GYŰJTEMÉNYI INFORMÁCIÓK

Ruzsa Község Önkormányzatának köszönhetően a 2023-as évben több mint 500.000 Ft értékben, 153 dokumentummal sikerült gyarapítani a könyvtár állományát, így ismét a legújabb és legfrissebb könyveket és dokumentumokat kaphatták kézbe az Olvasók. Ezen felül éves szinten 70.000,-Ft értékben számos folyóirat is áll az olvasók rendelkezésére, amelyek az utóbbi években egyre nagyobb népszerűségnek örvendenek. A könyvtárból 5féle folyóirat/ napilap kölcsönözhető jelenleg (Délmagyarország, Hot magazin, Nők Lapja, Természetgyógyász magazin, Buci maci magazin). Ezek kölcsönzése papíralapon történik, egyéb állomány a Corvina integrált könyvtári rendszerben kerül feltárássra majd kölcsönzésre.

A legkisebbek számára társasjáték, memóriajáték is megtalálható a polcokon, ezek bármikor elérhetőek bárki számára.

Jelenleg a könyvtár állománya 15.725 dokumentumból áll, ebből 14.621 dokumentum kölcsönözhető.

5. KÖNYVTÁRHASZNÁLAT ÉS KÖLCSÖNZÉS

A 2023-as évben összesen 989 alkalommal használták az olvasók a könyvtárat és 891 dokumentumot kölcsönöztek. Házhozszállítással a Gondozási Központ segítségével 11 alkalommal történt kölcsönzés az állományból.

Könyvtárközi kölcsönzésre 14 alkalommal került sor 2023-ban. A kölcsönzések alkalmával elsősorban a Somogyi könyvtár adatbázisából történik a kérés, hiszen az onnan kölcsönözhető dokumentumok ingyenesen használhatóak a ruzsai olvasók számára és a visszaküldés díját is a Somogyi könyvtár finanszírozza.

Az aktív könyvtárhasználók száma 2023. december 31-én 104 fő volt.

Köszönöm a Tisztelt Képviselő – testületnek, hogy a könyvtári szakfeladat fenntartásával, működtetésével hozzájárult a településen élők kulturális életének még színvonalasabb ellátásához, valamint kérem a Tisztelt Képviselő – testületet, hogy a községi könyvtár 2023-as évre vonatkozó beszámolóját elfogadni szíveskedjen.

Ruzsa, 2024. június 17.

Tisztelettel:

Császár Ágota
könyvtáros

1.sz. melléklet – Rendezvényeken készült fotók

